

Valašsko měnilo nástroje zemědělců

Až do 19. století bylo hlavní a nejdůležitějším způsobem obživy lidí v regionu zemědělství. Díky tomu se zde postupně v souvislosti s nárůstem populace zvětšovaly plochy orné půdy či pastvin na úkor lesa.

Až v důsledku průmyslové revoluce můžeme pozorovat na Valašsku trend opačný a to úbytek zemědělské půdy a zvětšování plochy lesa. Příčin to má několik. Jednou z nich jsou nově prosazované moderní způsoby zemědělství na základě nových poznatků ve vědě a technice (např. aplikace hnojiv, meliorace, používání nových zemědělských strojů, stájový chov, přechod ke střídavému hospodaření apod.). Toto umožnilo zvýšení zemědělské produkce na menší ploše.

Od poloviny 19. století se

díky tomu zmenšila plocha zemědělské půdy v Čechách i na Moravě, v oblasti Valašska se stal tento trend ještě intenzivnější. Na poklesu pastvin měl navíc podíl úpadek tradiční pastvy ovcí, které u rolníků nahradil hovězí dobytek.

Mimo nový způsob stájového chovu, pro který se skot

hodil lépe než ovce, byl dalším důvodem úpadku salašnictví dovoz levné vlny z Austrálie. Nejméně úrodná pole a nevyužívané pastviny tak začaly být přeměňovány výsadbou stromků na lesní půdu.

Lidé také získali možnost pracovat v průmyslu ať dřevozpracujícím přímo v regionu, nebo třeba v uhelném na

Ostravsku. To vedlo k odlivu lidí (hlavně z nejchudších vrstev) z venkova do měst a uvolnění části zemědělské půdy (tý méně úrodné).

Používání nových zemědělských nástrojů se projevilo na podobě krajiny, se kterou se můžeme setkat dodnes. Například rolníci na Valašsku během 19. století začali orat pole těžkými železnými pluhy, které pronikaly hlouběji do hlíny a více obracely ornici.

Díky hlubší orbě se na povrch polí dostalo více kamenů, lidé je skládali na hromady bokem obdělávané půdy nebo na meze, jež se tak stávaly vyšší a příkřejší. I dnes tak můžeme v krajině nalézt staré meze či hromady kamení nazývané „hromadiska“, nacházející se často i v lese a přinášející tak důkaz o zalesňování zemědělské půdy.

Pavel Mašláň, Muzeum regionu Valašsko